

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUĐOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

z 8. februára 2024*

„Odvolanie – Hospodárska a menová politika – Prudenciálny dohľad nad úverovými inštitúciami – Nariadenie (EÚ) č. 1024/2013 – Osobitné úlohy dohľadu zverené Európskej centrálnej banke (ECB) – Odňatie povolenia – Žaloba o neplatnosť – Neprípustnosť – Zastúpenie účastníka konania – Splnomocnenie udelené advokátovi – Protiprávne splnomocnený zástupca“

Vo veci C-256/22 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podané 12. apríla 2022,

Pilatus Bank plc, so sídlom v Ta'Xbiex (Malta), v zastúpení: O. Behrends, Rechtsanwalt,

odvolateľka,

ďalší účastníci konania:

Pilatus Holding Ltd.,

žalobkyňa v prvostupňovom konaní,

Európska centrálna banka (ECB), v zastúpení: M. Puidokas a E. Yoo, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

Európska komisia, v zastúpení: pôvodne A. Nijenhuis, A. Steiblyté a D. Triantafyllou, neskôr A. Steiblyté a D. Triantafyllou, splnomocnení zástupcovia,

vedľajšia účastníčka konania v prvostupňovom konaní,

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predsedníčka druhej komory A. Prechal, sudcovia F. Biltgen, N. Wahl (spravodajca), J. Passer a M. L. Arastey Sahún,

generálna advokátka: J. Kokott,

tajomník: A. Calot Escobar,

* Jazyk konania: angličtina.

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 25. mája 2023,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Svojím odvolaním sa Pilatus Bank plc domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie z 2. februára 2022, Pilatus Bank a Pilatus Holding/ECB (T-27/19, ďalej len „napadnutý rozsudok“, EU:T:2022:46), ktorým Všeobecný súd zamietol žalobu o neplatnosť rozhodnutia Európskej centrálnej banky (ECB) z 2. novembra 2018, ktorým jej bolo odňaté povolenie na začatie činnosti úverovej inštitúcie (ďalej len „sporné rozhodnutie“).

Právny rámec

- 2 Článok 4 nariadenia Rady (EÚ) č. 1024/2013 z 15. októbra 2013, ktorým sa Európska centrálna banka poveruje osobitnými úlohami, pokiaľ ide o politiky týkajúce sa prudenciálneho dohľadu nad úverovými inštitúciami (Ú. v. EÚ L 287, 2013, s. 63), definuje úlohy, ktorými je ECB poverená, a vo svojom odseku 1 písm. a) stanovuje:

„V rámci článku 6 má ECB v súlade s odsekom 3 tohto článku výhradnú právomoc vykonávať na účely prudenciálneho dohľadu v súvislosti so všetkými úverovými inštitúciami usadenými v zúčastnených členských štátoch tieto úlohy:

a) udeľovať povolenia úverovým inštitúciám a odoberať povolenia úverovým inštitúciám s výhradou článku 14.“

- 3 Článok 6 toho nariadenia s názvom „Spolupráca v rámci jednotného mechanizmu dohľadu“ stanovuje:

„1. ECB vykonáva svoje úlohy v rámci jednotného mechanizmu dohľadu zloženého z ECB a príslušných vnútroštátnych orgánov. ECB zodpovedá za účinné a konzistentné fungovanie jednotného mechanizmu dohľadu.

...

4. Vo vzťahu k úlohám vymedzeným v článku 4 s výnimkou jeho odseku 1 písm. a) a c) zodpovedá ECB za úlohy, ktoré sa uvádzajú v odseku 5 tohto článku, a príslušné vnútroštátne orgány zodpovedajú za úlohy, ktoré sa uvádzajú v odseku 6 tohto článku, a to v rámci a s výhradou postupov uvedených v odseku 7 tohto článku, súvisiace s dohľadom nad tými úverovými inštitúciami, finančnými holdingovými spoločnosťami alebo zmiešanými finančnými holdingovými spoločnosťami, alebo pobočkami usadenými v zúčastnených členských štátoch, ktoré sú pobočkami úverových inštitúcií usadených v nezúčastnených členských štátoch:

– ktoré sú na konsolidovanom základe menej významné, a to na najvyššej úrovni konsolidácie v rámci zúčastnených členských štátov, alebo individuálne v osobitných prípadoch pobočiek usadených v zúčastnených členských štátoch, ktoré sú pobočkami úverových inštitúcií

usadených v nezúčastnených členských štátoch. Významnosť sa posudzuje na základe týchto kritérií:

- i) veľkosť;
- ii) dôležitosť pre hospodárstvo Únie alebo ktoréhokoľvek zúčastneného členského štátu;
- iii) významnosť cezhraničných činností.

Čo sa týka prvého pododseku, úverová inštitúcia alebo finančná holdingová spoločnosť alebo zmiešaná holdingová spoločnosť sa nepovažuje za menej významnú, pokiaľ si to nevyžadujú osobitné okolnosti, ktoré sa vymedzia v metodike, keď je splnená ktorákoľvek z týchto podmienok:

- i) celková hodnota jej aktív prevyšuje 30 miliárd EUR;
- ii) pomer jej celkových aktív k [hrubému domácomu produktu (HDP)] zúčastneného členského štátu, v ktorom je usadená, prevyšuje 20 %, ak celková hodnota jej aktív nie je nižšia ako 5 miliárd EUR;
- iii) ECB v nadväznosti na oznámenie príslušného vnútroštátneho orgánu, že takúto inštitúciu považuje za významnú pre domáce hospodárstvo, prijme rozhodnutie, v ktorom na základe svojho komplexného posúdenia, vrátane posúdenia súvahy, potvrdí význam tejto inštitúcie.

ECB môže z vlastnej iniciatívy považovať inštitúciu za významnú aj vtedy, ak vo viac ako jednom zúčastnenom členskom štáte založila bankové dcérske spoločnosti a jej cezhraničné aktíva alebo pasíva predstavujú významnú časť jej celkových aktív alebo pasív za podmienok stanovených v metodike.

Tie, pre ktoré sa priamo požadovala alebo získala verejná finančná pomoc z [Európskeho nástroja finančnej stability (ENFS)] alebo [Európskeho mechanizmu pre stabilitu (ESM)], sa za menej významné nepovažujú.

Bez ohľadu na predchádzajúce pododseky vykonáva ECB úlohy, ktorými sa poveruje týmto nariadením, voči trom najvýznamnejším úverovým inštitúciám v každom zo zúčastnených členských štátov, pokiaľ si to osobitné okolnosti nevyžadujú inak.

...

6. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 5 tohto článku, príslušné vnútroštátne orgány vykonávajú a sú zodpovedné za úlohy uvedené v článku 4 ods. 1 písm. b), d) až g) a i), ako aj za prijímanie všetkých relevantných rozhodnutí o dohlade vo vzťahu k úverovým inštitúciám uvedeným v odseku 4 prvom pododseku tohto článku v rámci a s výhradou postupov uvedených v odseku 7 tohto článku.

Bez toho, aby boli dotknuté články 10 až 13, si príslušné vnútroštátne orgány a určené vnútroštátne orgány zachovávajú svoje právomoci v súlade s vnútroštátnym právom, pokiaľ ide o získavanie informácií od úverových inštitúcií, holdingových spoločností, zmiešaných holdingových spoločností a podnikov vrátane konsolidovanej finančnej situácie úverových inštitúcií a vykonávanie kontrol na mieste v týchto úverových inštitúciách, holdingových spoločnostiach, zmiešaných holdingových spoločnostiach a podnikoch. Vnútroštátne príslušné

orgány v súlade s rámcom stanoveným v odseku 7 tohto článku informujú ECB o opatreniach prijatých podľa tohto odseku a tieto opatrenia s ECB úzko koordinujú.

Vnútroštátne príslušné orgány pravidelne podávajú ECB správy o vykonávaní činností podľa tohto článku.

...“

- 4 Článok 14 nariadenia č. 1024/2013 s názvom „Povolenie“ v odseku 5 stanovuje:

„ECB môže, s výhradou odseku 6, v prípadoch stanovených v príslušnom práve Únie odňať povolenie zo svojej vlastnej iniciatívy po konzultácii s príslušným vnútroštátnym orgánom zúčastneného členského štátu, v ktorom je úverová inštitúcia usadená, alebo na návrh takého príslušného vnútroštátneho orgánu. Týmto konzultáciami sa predovšetkým zabezpečuje, aby ECB pred prijatím rozhodnutia o odňatí povolenia poskytla vnútroštátnym orgánom dostatok času na to, aby rozhodli o nevyhnutných nápravných opatreniach vrátane prípadných opatrení na riešenie krízových situácií, a tieto opatrenia zohľadní.

Ak sa príslušný vnútroštátny orgán, ktorý navrhol udeliť povolenie v súlade s odsekom 1, domnieva, že sa povolenie musí odňať v súlade s príslušným vnútroštátnym právom, predloží na tieto účely návrh ECB. ECB v takom prípade prijme rozhodnutie o navrhovanom odňatí, pričom v plnej miere zohľadní odôvodnenie odňatia predložené príslušným vnútroštátnym orgánom.“

Okolnosti predchádzajúce sporu

- 5 Odvolateľka, Pilatus Bank, a spoločnosť Pilatus Holding ltd., ktorá bola druhou žalobkyňou pred Všeobecným súdom, sú „menej významné“ úverové inštitúcie v zmysle článku 6 ods. 4 nariadenia č. 1024/2013 so sídlom na Malte a podliehajú priamemu prudenciálnemu dohľadu zo strany Malta Financial Services Authority (Maltský úrad pre finančné služby, Malta) (ďalej len „MFSA“), „príslušného vnútroštátneho orgánu“ v zmysle článku 2 ods. 2 tohto nariadenia, a priameho väčšinového akcionára tejto úverovej inštitúcie.
- 6 Pán Ali Sadr Hasheminejad, akcionár odvolateľky, ktorý nepriamo vlastní 100 % jej základného imania a hlasovacích práv, bol zatknutý v Spojených štátoch amerických na základe šiestich obvinení súvisiacich s jeho údajným zapojením do systému, prostredníctvom ktorého bolo približne 115 miliónov amerických dolárov (USD) (približne 108 miliónov eur) vyplatených na financovanie stavebného projektu vo Venezuele, údajne spreneverených v prospech iránskych osôb a podnikov.
- 7 Po tom, ako bol pán Sadr Hasheminejad obvinený v Spojených štátoch amerických, odvolateľka dostala najmä žiadosti o výber vkladov v celkovej výške 51,4 milióna eur, teda približne 40 % vkladov uvedených v jej súvahe.
- 8 V tejto súvislosti MFSA prijal tri pokyny týkajúce sa odvolateľky.
- 9 Dňa 21. marca 2018 MFSA prijal pokyn o odňatí alebo pozastavení výkonu hlasovacích práv, v ktorom okrem iného nariadil, aby bol pán Sadr Hasheminejad odvolaný z funkcie riadiaceho pracovníka odvolateľky s okamžitou účinnosťou, ako aj zo všetkých ostatných rozhodovacích funkcií v rámci odvolateľky, aby bol pozastavený výkon jeho hlasovacích práv a aby sa zdržal akéhokoľvek právneho zastupovania alebo zastupovania tejto odvolateľky pred súdom.

- 10 V ten istý deň MFSA prijal pokyn o moratóriu, ktorým nariadil odvolateľke, aby nepovolila žiadnu bankovú transakciu, najmä výbery a vklady jej akcionárov a členov jej predstavenstva.
- 11 Dňa 22. marca 2018 MFSA prijal pokyn o vymenovaní oprávnenej osoby, ktorá podľa znenia tohto vymenovania bola poverená „vykonávaním všetkých právomocí, funkcií a povinností banky vo vzťahu ku všetkému majetku bez ohľadu na to, či ich vykonáva banka na valnom zhromaždení alebo predstavenstvo, alebo akákoľvek iná osoba, vrátane právneho a súdneho zastupovania banky, s vylúčením banky a akejkoľvek inej osoby“ (ďalej len „oprávnená osoba“).
- 12 Dňa 29. júna 2018 MFSA navrhol ECB, aby odňala odvolateľke jej povolenie na začatie činnosti úverovej inštitúcie podľa článku 14 ods. 5 nariadenia č. 1024/2013.
- 13 Dňa 2. augusta 2018 MFSA predložil ECB pozmenený návrh na odňatie povolenia na výkon činnosti úverovej inštitúcie, ktorého držiteľom bola odvolateľka.
- 14 Počas správneho konania o odňatí povolenia predstavenstvo odvolateľky splnomocnilo advokáta, ktorý nadviazal kontakt s ECB.
- 15 Listom z 31. augusta 2018 ECB vyzvala odvolateľku, aby predložila svoje pripomienky k pozmenenému návrhu rozhodnutia o odňatí povolenia na výkon činnosti do piatich pracovných dní odo dňa doručenia tohto listu.
- 16 Po dvojitom predĺžení tejto lehoty na vypočutie a na prístup k spisu v správnom konaní odvolateľka prostredníctvom advokáta splnomocneného jej predstavenstvom predložila 21. septembra 2018 svoje pripomienky k návrhu rozhodnutia o odňatí povolenia, v ktorých vyjadrila nesúhlas svojho vedenia a akcionárov s týmto návrhom.
- 17 ECB 2. novembra 2018 na základe článku 4 ods. 1 písm. a) a článku 14 ods. 5 nariadenia č. 1024/2013 vydala sporné rozhodnutie.

Žaloba na Všeobecnom súde a napadnutý rozsudok

- 18 Návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 15. januára 2019 Pilatus Bank a Pilatus Holding podali prostredníctvom advokáta splnomocneného predstavenstvom Pilatus Banka a riaditeľom spoločnosti Pilatus Holding žalobu o neplatnosť sporného rozhodnutia.
- 19 Rozhodnutím zo 17. mája 2019 bolo Európskej komisii povolené vstúpiť do konania ako vedľajší účastník na podporu návrhov ECB.
- 20 Napadnutým rozsudkom Všeobecný súd zamietol žalobu podanú proti spornému rozhodnutiu.
- 21 Pokiaľ ide v prvom rade o prípustnosť, Všeobecný súd rozhodol, že žaloba je neprípustná v rozsahu, v akom bola podaná spoločnosťou Pilatus Holding, pretože tento subjekt nie je ako akcionár odvolateľky priamo dotknutý sporným rozhodnutím.
- 22 Pokiaľ ide v druhom rade o podstatu veci samej, Všeobecný súd zamietol jedenásť žalobných dôvodov predložených odvolateľkou.

Konanie na Súdnom dvore a návrhy účastníkov konania

- 23 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 12. apríla 2022 podala odvolateľka prostredníctvom toho istého advokáta ako v prvostupňovom konaní toto odvolanie.
- 24 Svojím odvolaním navrhuje, aby Súdny dvor:
- zrušil napadnutý rozsudok,
  - zrušil podľa článku 264 ZFEÚ napadnuté rozhodnutie,
  - vrátil vec Všeobecnému súdu na rozhodnutie o žalobe o neplatnosť, keďže Súdny dvor nemôže rozhodnúť vo veci samej,
  - uložil ECB povinnosť nahradiť trovy konania spojené s konaním o odvolaní a konaním na Všeobecnom súde.
- 25 ECB navrhuje, aby Súdny dvor:
- zamietol odvolanie ako čiastočne neprípustné a čiastočne nedôvodné,
  - subsidiárne zamietol odvolanie ako nedôvodné v celom rozsahu a
  - v každom prípade uložil odvolateľke povinnosť nahradiť všetky trovy konania.
- 26 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:
- zamietol odvolanie ako nedôvodné a
  - uložil odvolateľke povinnosť nahradiť trovy konania.

O návrhu na opätovné začatie ústnej časti konania

- 27 Podaním doručeným do kancelárie Súdneho dvora 27. júna 2023 ECB požiadala o opätovné začatie ústnej časti konania v zmysle článku 83 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.
- 28 Na podporu svojho návrhu ECB uvádza, že chce predložiť nové skutkové okolnosti, ktoré vzhľadom na nedávne udalosti, konkrétne návrhy generálnej advokátky z 25. mája 2023, môžu predstavovať rozhodujúci prvok pre rozhodnutie Súdneho dvora. Z návrhov vyplýva, že generálna advokátka zastáva názor, že pokyny týkajúce sa odvolateľky, ktoré MFSA prijal v marci 2018, sú „prípravnými aktmi“ v rámci zmiešaného správneho konania vedúceho k tomu, že ECB prijala rozhodnutie o odňatí povolenia, a že nezrovnalosti v týchto pokynoch sú z tohto dôvodu pripísateľné ECB a „vedú k neplatnosti“ rozhodnutia o odňatí povolenia prijatého ECB. ECB predkladá skutkové okolnosti s cieľom preukázať, že uvedené pokyny boli napadnuté na maltských súdoch.

- 29 V tejto súvislosti treba na jednej strane pripomenúť, že Štatút Súdneho dvora Európskej únie a Rokovací poriadok Súdneho dvora nestanovujú pre subjekty uvedené v článku 23 tohto Štatútu možnosť predložiť pripomienky v odpovedi na návrhy generálneho advokáta (rozsudok z 9. júna 2022, *Préfet du Gers et Institut national de la statistique et des études économiques*, C-673/20, EU:C:2022:449, bod 40 a citovaná judikatúra).
- 30 Na druhej strane v súlade s článkom 252 druhým odsekom ZFEÚ úlohou generálneho advokáta je verejne, nestranne a nezávisle predkladať odôvodnené návrhy vo veciach, ktoré si v súlade so Štatútom Súdneho dvora Európskej únie vyžadujú jeho účasť. Nejde teda o stanoviská určené sudcom alebo účastníkom konania, ktoré by pochádzali od orgánu mimo Súdneho dvora, ale o individuálny, odôvodnený a verejne vyjadrený názor člena samotnej inštitúcie. Za týchto okolností účastníci konania nemôžu diskutovať o návrhoch generálneho advokáta. Okrem toho Súdny dvor nie je viazaný ani týmito návrhmi, ani odôvodnením, na základe ktorého k nim generálny advokát dospel. V dôsledku toho nesúhlas dotknutej osoby s návrhmi generálneho advokáta, nech už sa v nich zaoberá akýmikoľvek otázkami, nemôže sám osebe predstavovať dôvod na opätovné začatie ústnej časti konania (rozsudok z 9. júna 2022, *Préfet du Gers et Institut national de la statistique et des études économiques*, C-673/20, EU:C:2022:449, bod 41 a citovaná judikatúra).
- 31 V súlade s článkom 83 svojho rokovacieho poriadku môže Súdny dvor kedykoľvek po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o začatí alebo opätovnom začatí ústnej časti konania, najmä ak usúdi, že nemá dostatok informácií, alebo ak účastník konania uviedol po skončení tejto časti konania novú skutočnosť, ktorá môže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora.
- 32 V prejednávanej veci sa však Súdny dvor domnieva, že má k dispozícii všetky informácie potrebné na rozhodnutie a že skutočnosti, ktoré ECB uviedla na podporu svojho návrhu na opätovné začatie ústnej časti konania, nepredstavujú nové skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na rozhodnutie, ktoré má Súdny dvor vydať.
- 33 Za týchto podmienok Súdny dvor po vypočutí generálneho advokáta konštatuje, že nie je potrebné nariadiť opätovné začatie ústnej časti konania.

O odvolaní

- 34 Na úvod treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry môže každá okolnosť týkajúca sa prípustnosti žaloby o neplatnosť podanej na Všeobecný súd predstavovať dôvod týkajúci sa verejného poriadku, ktorý je Súdny dvor rozhodujúci v rámci odvolania povinný zohľadniť (rozsudky z 23. apríla 2009, *Sahlstedt a i./Komisia*, C-362/06 P, EU:C:2009:243, body 21 až 23, a zo 6. júla 2023, *Julien/Rada*, C-285/22 P, EU:C:2023:551, bod 45, ako aj citovaná judikatúra).
- 35 Podľa článku 19 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie uplatniteľného na Všeobecný súd v súlade s článkom 53 prvým odsekom tohto Štatútu, na to, aby mohli konať pred súdmi Únie také právnické osoby, ako je odvolateľka, musia byť zastúpené advokátom oprávneným konať pred súdom členského štátu, alebo iného štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore z 2. mája 1992 (Ú. v. ES L 1, 1994, s. 3; *Mim. vyd.* 11/052, s. 3).
- 36 Zastupovanie právnickej osoby advokátom a najmä otázka zákonnosti splnomocnenia udeleného advokátovi na podanie žaloby na Všeobecný súd teda patria medzi dôvody verejného poriadku, ktoré je Súdny dvor rozhodujúci o odvolaní povinný *ex officio* zohľadniť.

- 37 Pokiaľ ide o plnomocenstvo udelené takýmito osobami, článok 51 ods. 3 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu stanovuje, že advokáti v prípade, že účastníkom konania, ktorého zastupujú, je právnická osoba podľa súkromného práva, musia predložiť v kancelárii plnomocenstvo udelené touto osobou. Na rozdiel od verzie tohto poriadku uplatniteľnej pred 1. júlom 2015 toto ustanovenie nestanovuje povinnosť takej osoby predložiť dôkaz, že splnomocnenie udelené jej advokátovi bolo riadne vystavené osobou na to oprávnenou.
- 38 Súdny dvor však už rozhodol, že okolnosť, že tento článok 51 ods. 3 nestanovuje túto povinnosť, nezabavuje Všeobecný súd povinnosti overiť zákonnosť dotknutého splnomocnenia v prípade spochybnenia. Skutočnosť, že v štádiu podania svojej žaloby žalujúca strana nemusí predložiť tento dôkaz, totiž nemá vplyv na povinnosť tejto strany zákonne splnomocniť svojho advokáta, aby mohol konať pred súdom. Zľahčenie požiadaviek dôkazu v momente podania žaloby nemá vplyv na meritórnu podmienku, podľa ktorej žalobcovia musia byť riadne zastúpení svojimi advokátmi. V prípade spochybnenia zákonnosti splnomocnenia udeleného účastníkom konania svojmu advokátovi tento účastník konania musí preukázať zákonnosť tohto splnomocnenia (rozsudok z 21. septembra 2023, China Chamber of Commerce for Import and Export of Machinery and Electronic Products a i./Komisia, C-478/21 P, EU:C:2023:685, bod 93 a citovaná judikatúra).
- 39 Všeobecný súd je tiež povinný *ex offico* overiť zákonnosť dotknutého splnomocnenia a najmä skutočnosť, že splnomocnenie bolo riadne vystavené zástupcom dotknutej právnickej osoby, ktorý je na tento účel oprávnený, ak je takéto splnomocnenie zjavne protiprávne, alebo v prípade existencie skutočností, ktoré môžu vážne spochybniť zákonnosť takéhoto splnomocnenia.
- 40 V prejednávanej veci však Všeobecný súd na základe viacerých okolností mohol mať vážne pochybnosti o zákonnosti splnomocnenia advokáta odvolateľky.
- 41 Po prvé skutkové okolnosti, ktoré viedli k podaniu žaloby na Všeobecný súd, a podmienky splnomocnenia na zastupovanie udeleného predstavenstvom odvolateľky advokátovi, ktorý podal túto žalobu, mohli vážne spochybniť zákonnosť tohto splnomocnenia.
- 42 Vymenovanie oprávnenej osoby zo strany MFSA a skutočnosť, že úlohou tejto oprávnenej osoby bolo najmä „právne a súdne zastupovanie banky, s vylúčením banky a akejkoľvek inej osoby“, totiž mohli vyvolať vážne pochybnosti o spôsobilosti predstavenstva odvolateľky podať žalobu v súdnom konaní a splnomocniť na tento účel advokáta.
- 43 Podmienky splnomocnenia na zastupovanie udeleného advokátovi tiež mohli zvýšiť tieto pochybnosti. Členovia predstavenstva odvolateľky v tomto splnomocnení pripomenuli, že MFSA vymenoval oprávnenú osobu 22. marca 2018 a že jej priznal určité právomoci, a spresnili, že „príslušné súdy budú musieť určiť, ktoré osoby sú oprávnené zastupovať [odvolateľku] v danom kontexte. Členovia predstavenstva nenesú osobnú zodpovednosť“. Tieto údaje naznačujú, že samotní signatári splnomocnenia mali pochybnosti o ich schopnosti vydať takéto splnomocnenie, a predstavujú jasný a výslovný signál na overenie toho, či daní členovia skutočne mali takúto právomoc.
- 44 Po druhé, ak predmetom žaloby podanej na Všeobecný súd bolo zrušenie rozhodnutia o odňatí povolenia, potom niektoré z tvrdení, ktoré odvolateľka uviedla na podporu tejto žaloby, a najmä tie, ktoré uviedla na podporu desiateho žalobného dôvodu, sa týkali zastúpenia odvolateľky a ich cieľom bolo preukázať, že ECB jej odňala možnosť účinného zastúpenia.

- 45 Takéto vyjadrenia mohli tiež vážne spochybníť zákonnosť splnomocnenia advokáta na zastupovanie odvolateľky v konaní pred Všeobecným súdom. Okolnosť, že odmeny advokáta odvolateľky nemohli byť vyplatené, totiž mohla naznačovať, že orgán, ktorý ho splnomocnil, nemal právomoc vykonať danú platbu, ani právomoc podať žalobu v súdnom konaní a poveriť na tento účel advokáta.
- 46 Za týchto podmienok, nezávisle od vecnej podstaty týchto tvrdení, mal Všeobecný súd z vlastnej iniciatívy požadovať dôkaz o tom, že advokát zastupujúci odvolateľku bol zákonne splnomocnený a že splnomocnenie vystavil zástupca, ktorý je na tento účel oprávnený.
- 47 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď z vlastnej iniciatívy neoveril zákonnosť splnomocnenia udeleného predstavenstvom odvolateľky jej advokátovi.
- 48 Takéto zjavné pochybenie musí viesť k zrušeniu napadnutého uznesenia bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o odvolacích dôvodoch uvádzaných odvolateľkou.
- 49 Podľa článku 61 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie môže Súdny dvor v prípade zrušenia rozhodnutia Všeobecného súdu sám vydať konečný rozsudok, ak to stav konania dovoľuje.
- 50 O takýto prípad ide aj v prejednávanej veci. Keďže účastníci konania boli Súdny dvorom vyzvaní, aby zaujali stanovisko k prípustnosti žaloby pred Všeobecným súdom, a najmä k zákonnosti splnomocnenia na zastupovanie udeleného predstavenstvom odvolateľky, Súdny dvor má k dispozícii všetky informácie potrebné na rozhodnutie o prípustnosti žaloby.
- 51 Odvolateľka na základe rozsudku Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) [Odvolací súd (nižšia právomoc), Malta] z 5. novembra 2018 vo veci č. 6/2017 (Heikki Niemelä a i./Maltese financial services authority) tvrdila, že napriek vymenovaniu oprávnenej osoby má jej predstavenstvo stále právomoc zastupovať ju v súdnom konaní a na tento účel udeliť advokátovi splnomocnenie.
- 52 Určenie oprávnenej osoby malo iba za následok zverenie aktív a riadenie chodu banky tejto osobe bez toho, aby sa jej priznala právomoc zastupovať túto banku v súdnom konaní, v ktorom sa napádajú rozhodnutia, ktoré sú pre banku záväzné. V tejto súvislosti je irelevantné, či sa takéto rozhodnutia môžu týkať aj aktív a činností, ktorých správa patrí oprávnenej osobe.
- 53 Odvolateľka tiež zdôraznila, že rozsudok z 5. novembra 2019, ECB a i./Trasta Komerčbanka a i. (C-663/17 P, C-665/17 P a C-669/17 P, ďalej len „rozsudok Trasta Komerčbanka“, EU:C:2019:923), a návrhy generálnej advokátky Kokott týkajúce sa tohto rozsudku potvrdzujú, že otázka zastupovania sa v zásade riadi vnútroštátnym právom a že konštatovanie Všeobecného súdu v tejto súvislosti je záväzné, pokiaľ účastník konania nepreukáže, že predstavuje skreslenie skutkového stavu. Podľa maltského práva však zastupovanie banky nepatrí do právomoci oprávnenej osoby, aj keď je táto osoba zodpovedná za činnosti banky alebo jej aktíva.
- 54 ECB uviedla, že zastúpenie právnickej osoby zriadenej ako obchodná spoločnosť sa riadi *lex incorporationis* a že v prejednávanej veci maltské právo, ako ho vykladá rozsudok Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) [Odvolací súd (nižšia právomoc)] z 5. novembra 2018 vo veci č. 6/2017 (Heikki Niemelä a i./Maltese financial services authority), právomoc oprávnenej osoby

zastupovať odvolateľku obmedzuje na osobitné okolnosti uvedené vo vnútroštátnom práve, na základe ktorých bola vymenovaná, najmä pokiaľ ide o otázky týkajúce sa aktív a riadenia činností, a z tohto dôvodu zachováva zostatkové práva predstavenstvu.

- 55 ECB tiež uviedla, že splnomocnenie udelené predstavenstvom odvolateľky sa vzťahuje len na zastupovanie v regulačných otázkach bez toho, aby výslovne uvádzalo zastupovanie v súdnom konaní.
- 56 V tejto súvislosti – ako už uviedol Súdny dvor v bode 35 tohto rozsudku – podľa článku 19 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie uplatniteľného na Všeobecný súd v súlade s článkom 53 prvým odsekom tohto Štatútu, na to, aby mohli pred súdmi Únie konať také právnické osoby, ako je odvolateľka, musia byť zastúpené advokátom oprávneným vystupovať pred súdom členského štátu, alebo iného štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore.
- 57 Vzhľadom na potrebu zastúpenia právnických osôb advokátom, ktorý má oprávnenie vystupovať pred súdom členského štátu alebo iného štátu, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, je prípustnosť žaloby o neplatnosť podanej takouto osobou na základe článku 263 ZFEÚ podmienená dôkazom, že dotknutá osoba skutočne prijala rozhodnutie o podaní žaloby a že advokáti, ktorí tvrdia, že ju zastupujú, boli na tento účel skutočne splnomocnení (pozri v tomto zmysle rozsudok Trasta Komerčbanka, bod 57 a citovanú judikatúru).
- 58 Práve s cieľom ubezpečiť sa, že je to tak, článok 51 ods. 3 Rokovacieho poriadku Všeobecného súdu vyžaduje, aby advokáti v prípade, že účastníkom konania, ktorého zastupujú, je právnická osoba podľa súkromného práva, uložili v kancelárii Všeobecného súdu plnomocnenstvo udelené touto osobou, pričom neuloženie uvedeného plnomocnenstva môže podľa odseku 4 tohto článku mať za následok formálnu neprípustnosť žaloby (rozsudok Trasta Komerčbanka, bod 57).
- 59 Pokiaľ ide o úverovú inštitúciu vytvorenú vo forme právnickej osoby, ktorá sa riadi právom členského štátu, akou je odvolateľka, treba pri neexistencii právnej úpravy Únie v tejto oblasti určiť orgány tejto právnickej osoby oprávnené prijímať rozhodnutia uvedené v bodoch 56 a 57 tohto rozsudku, v súlade s právom tohto štátu (rozsudok Trasta Komerčbanka, bod 58).
- 60 V prejednávanej veci treba konštatovať, že vzhľadom na splnomocnenie oprávnenej osoby, a najmä na skutočnosť, že jej prináležalo „vykonávanie všetkých právomocí, funkcií a povinností banky vo vzťahu k všetkému majetku bez ohľadu na to, či ich vykonáva banka na valnom zhromaždení alebo predstavenstvo, alebo akákoľvek iná osoba, vrátane právneho a súdneho zastupovania banky, s vylúčením banky a akejkoľvek inej osoby“, predstavenstvo odvolateľky už nebolo oprávnené na jej zastupovanie a na tento účel už nemalo právomoc udeliť plnomocnenstvo advokátovi.
- 61 Právomoc predstavenstva odvolateľky zastupovať ju v súdnom konaní a splnomocniť advokáta na tento účel okrem toho nemôže byť založená na rozsudku Trasta Komerčbanka.
- 62 Tento rozsudok sa totiž týka povinnosti súdu Únie nezohľadniť vypovedanie plnomocnenstva udeleného zástupcovi účastníka konania v prípade, ak toto vypovedanie porušuje právo tohto účastníka konania na účinnú súdnu ochranu. Takáto povinnosť je však uložená súdu Únie len za určitých vymedzených okolností.

- 63 Ako vyplýva z bodov 60 až 62 rozsudku Trasta Komerčbanka, Súdny dvor uznal, že porušenie práva úverovej inštitúcie Trasta Komerčbanka na účinný prostriedok nápravy vyplýva zo skutočnosti, že likvidátor vymenovaný v dôsledku odňatia povolenia a vstupu tejto inštitúcie do likvidácie bol v situácii konfliktu záujmov. Súdny dvor uviedol, že likvidátor poverený vykonaním konečnej likvidácie uvedenej inštitúcie bol vymenovaný na návrh príslušného vnútroštátneho orgánu, ktorý mohol kedykoľvek požiadať o jeho odvolanie. V dôsledku toho sa domnieval, že existovalo riziko, že tento likvidátor sa v rámci súdneho konania zdrží spochybnenia rozhodnutia o odňatí povolenia tejto inštitúcie, ktoré bolo prijaté ECB na návrh tohto orgánu a ktoré viedlo k jej likvidácii. Súdny dvor z toho v bode 78 tohto rozsudku vyvodil záver, že vypovedanie zo strany likvidátora plnomocenstva udeleného bývalými riadiacimi orgánmi úverovej inštitúcie Trasta Komerčbanka advokátovi, ktorý podal žalobu proti tomuto rozhodnutiu, porušuje právo tejto inštitúcie na účinnú súdnu ochranu, a že tým, že Všeobecný súd prihliadol na toto vypovedanie, sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia.
- 64 V prejednávanej veci sa splnomocnenie oprávnenej osoby vymenovanej MFSA podstatne odlišuje od plnomocenstva likvidátora opísaného v bode 72 rozsudku Trasta Komerčbanka, keďže jediným cieľom tohto plnomocenstva bolo vymáhať pohľadávky, predať aktíva a uspokojiť pohľadávky veriteľov s cieľom úplne ukončiť činnosť dotknutej úverovej inštitúcie.
- 65 Okrem toho odvolateľka nepredložila dôkazy týkajúce sa splnomocnenia oprávnenej osoby alebo podmienok, za ktorých vykonáva toto splnomocnenie, z ktorých by vyplývalo, že táto osoba sa z právneho alebo skutkového hľadiska nachádzala v situácii konfliktu záujmov. Predovšetkým zo znenia uvedeného splnomocnenia pripomenutého v bode 60 tohto rozsudku vôbec nevyplýva, že oprávnená osoba nezastupuje záujmy banky.
- 66 Rovnako okolnosť, že oprávnená osoba bola vymenovaná príslušným vnútroštátnym orgánom, ktorý predložil ECB návrh na odňatie povolenia, sama osebe nestačí na konštatovanie existencie konfliktu záujmov.
- 67 Pokiaľ ide o dosah rozsudku uvedeného v bode 51 tohto rozsudku, treba na jednej strane uviesť, že tento rozsudok sa netýkal odvolateľky, ale inej maltskej úverovej inštitúcie, v ktorej MFSA vymenoval oprávnenú osobu.
- 68 Na druhej strane Qorti tal-Appell (Kompetenza Inferjuri) [Odvolací súd (nižšia právomoc)] v tomto rozsudku potvrdil, že riadiaci pracovníci úverovej inštitúcie nie sú zbavení všetkých svojich právomocí z dôvodu vymenovania oprávnenej osoby. Sú teda naďalej oprávnení požiadať v mene úverovej inštitúcie o zrušenie určitého počtu rozhodnutí o prudenciálnom dohľade, ktoré prijal MFSA ako príslušný vnútroštátny orgán, a najmä rozhodnutia o vymenovaní oprávnenej osoby.
- 69 Z tohto rozsudku však nevyplýva, že ak bola určená oprávnená osoba a bolo jej udelené splnomocnenie na zastupovanie najmä pred súdom, riadiaci pracovníci úverovej inštitúcie majú naďalej právomoc poveriť advokáta zastupovaním tejto inštitúcie v konaniach týkajúcich sa rozhodnutí prijatých ECB alebo napadnúť rozhodnutia tejto inštitúcie.
- 70 Navyše zastupovanie pred súdom v rámci napadnutia odňatia povolenia môže spadať do pôsobnosti oprávnenej osoby, pretože sa nevyhnutne týka aktív banky.
- 71 Napokon je irelevantné, že odvolateľka je adresátom sporného rozhodnutia.

- 72 To však neznamená, že predstavenstvo odvolateľky bolo po vymenovaní oprávnenej osoby naďalej oprávnené na prijatie rozhodnutia na podanie žaloby na súd Únie v mene odvolateľky a na splnomocnenie advokáta na tento účel.
- 73 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy je potrebné žalobu podanú v prvostupňovom konaní zamietnuť ako neprípustnú.

O trovách

- 74 Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak je odvolanie dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou vo veci samej, potom rozhodne aj o trovách konania.
- 75 Článok 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľný na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 stanovuje, že účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.
- 76 Keďže v prejednávanej veci Pilatus Bank nemala vo veci úspech a ECB navrhla zaviazať Pilatus Bank na náhradu trov konania tak pred Súdny dvorom, ako aj Všeobecným súdom, je opodstatnené uložiť jej povinnosť znášať svoje vlastné trovy konania a nahradiť trovy konania, ktoré vznikli ECB tak v prvostupňovom, ako aj odvolacom konaní.
- 77 Podľa článku 140 ods. 1 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ktorý je tiež uplatniteľný na konanie o odvolaní podľa článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, členské štáty a inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci, znášajú svoje vlastné trovy konania. V dôsledku toho Komisia ako vedľajšia účastníčka prvostupňového a odvolacieho konania znáša svoje vlastné trovy konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol takto:

- 1. Rozsudok Všeobecného súdu Európskej únie z 2. februára 2022, Pilatus Bank a Pilatus Holding/ECB (T-27/19, EU:T:2022:46), sa zrušuje.**
- 2. Žaloba podaná vo veci T-27/19 sa zamietá ako neprípustná.**
- 3. Pilatus Bank plc znáša svoje vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania, ktoré vynaložila Európska centrálna banka (ECB) tak v prvostupňovom, ako aj odvolacom konaní.**
- 4. Európska komisia znáša svoje vlastné trovy prvostupňového a aj odvolacieho konania.**

Podpisy